Nr. 51. Anulu XXX.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 14/2 Iuliu 1867.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Epistol'a lui Ludoviciu Kossuth asupra lui Sigismundu Popu.

„Se uitamu cele trecute, se uitamu cele trecute.“ Acestu refrenu se audi si se citi de cateva luni incóce in variatiuni nenumerate atatu in diet'a Ungariei, catu si in mai multe fói publice. Intr'acea totu in acea dieta si totu in acele fói se publicá in acelasi resuffetu o multime de documente istorice mai alesu din acesti 20 ani din urma. Nu o nici o fóia ungurésca carea se nu scótia la lumina date si suvenire istorice pana acum ne cunoscute; nu este nici un'a care ce nu strige: invetiati din trecutu. Mai multu: dennadi se tienú in Pesta adunarea generala a societatii istorice maghiare, in care dn. presiedinte comitele Emericu Mikó totuodata ministru lucrariloru publice, intr'o cuventare prea interesanta indemná pe connationalii si pe compatriotii sei cu totuadinsulu, cá se parasésca odata fabulele, se smulga din istori'a nationala traditiunile fabulóse si se se arunce cu totuadinsulu pe culegere de acte si documente istorice, fara care nu este istoria si nu póte fi adeveru istoricu, cu carele se infrunti mintiun'a ce'si vîra nasulu preste totu cu necusinare spurcata.

Se uitamu cele trecute? Ce pretensiune nu numai imposibila, ci si fórte periculósa! Tocma din contra: se pastramu istori'a trecutului, se invetiamu din ea, si se rupemu numai cu barbari'a si brutalitatea, cu mintiun'a si perfidi'a remasa mostenire din trecutu.

Pentruce acestu ecsordiu lungu la o simpla scrisóre din an. 1867 a fostului dictatoru si gubernatoru Lud. Kossuth? Pentruca Clio este datóre a trage la dare de sama atatu pe romanii transilvani, catu si pe dn. Kossuth deodata si in paralela pe totu timpulu catu a tienutu elu in 1848/9 dictatur'a si a datu porunci nu numai in numele gubernului ungurescu, ci si in numele seu cá dictatoru, porunci nu numai deschise, ci si o multime secrete. Altmintrea noi niciodata nu ne vomu puté intielege cu patriotii nostrii unguri asupra istoriei din an. 1848/9. Fórte bine dise contele Em. Mikó, ca déca istoricii maghiari voiescu se scrie adeverulu, trebue se se puna in corespundintia si cu cronografii si istoricii popóraloru vecine, pentruca altmintrea pana 'i lumea nu'si voru scrie istori'a cum se cade. Multi istorici maghiari sunt atatu de ignoranti, in catu pana acum ei nici nu viséza ca de ecs. compatriotii loru romani inca 'si au istori'a propria.

In sér'a din 11 Martiu dupa ocuparea Sibiiului cativa oficiri insurgenti intrandu in cas'a comitetului romanescu care erá facia 'n facia cu monastirea calugaritieloru, in a carei scóla fusesera inchisi mai multi arsera cá nisce nebuni intrég'a archiva si tóte alte scrisori particulare de ale membriloru remase acolo. De nu s'ar fi intemplatu acelu vandalismu, ci s'aru fi pastratu tóte acelea acte, o multime de lacune din istori'a an. 1848/9 s'aru implini cu o mare inlesnire si dn. L. Kossuth si-ar fi lua astadi respunsu indesatu si scoturatu. Din momentulu in carele séu unu singuru omu, séu unu colegiu de cativa insi trage dictatur'a la sinesi, ia mesure si da porunci in numele seu, orice se intempla in tiéra, me:ge pe contulu si pe respunderea aceloru omeni séu acelui omu. Noi acesti insintati in etate cunóscemu pe dn. Kossuth mai alesu dela an. 1839 adica cam de 28 ani. Niciodata noi n'amu denegatu lui Kossuth simtiulu de libertate si unu nobilu elanu, carele se manifestá mai alesu in cuventarile sale; nu ne-amu invoitu inse niciodata cu midilócele apucate de elu spre ajungerea la libertate. Aceleasi mai totudeauna erá unilaterale, cum si insuflate de ura colcaitóre. In catu pentru romani, apoi dn. Kossuth isi pastrase numai celu mai profundu dispretiu pe sam'a loru. A trebuitu se urmeze catastrof'a lui Vasváry din munti, pentrucá se incépa si Kossuth a se ocupa mai indaosu de acestu „poporu selbaticu si cumparatu de camaril'a nemtésca.“

In an. 1850 incepuse a se publica in Pesta'a „Geheim-Archiv der ungarischen Revolution. Actenstücke zur Geschichte der Ereignisse in Ungarn und Siebenbürgen im Jahre 1848/9. Ungarisch und deutsch.“ Se pare ca acea colectiune a incetatu dela unu timpu, pentruca noi nu o amu mai potutu primi. Nu scimu nici atata, déca archivele conventului si ale gubernului revolutionariu din Debretienu au intratu séu nu, in manile austriaciloru. Ceea ce scimu este, ca au cadiutu si in manile romaniloru unele acte originale séu numai subscrise de dn. Kossuth, séu scrise intregi de man'a sa.

Sub Nr. 6219 de dato Debretzen 26 Apr. 1849 dn. L. Kossuth cá presiedinte alu gubernului Ungariei dete nefericitului deputatu Ioanu Dragosiu o instructiune lunga, pe temeiulu careia acestu deputatu in calitatea sa de atunci cá comisariu estraordinariu tramisu dela Debretienu la Abrudu avé a tracta cu „romanii rebeli“ pentru depunerea armeloru pe langa cateva conditiuni de pace, care se vedu enumerate curatu in acelasi instructiune, precum va cunósce oricine candu o va vedé publicata.

I. Dragosiu abié ajunsese in Abrudu, candu acelasi Kossuth cá gubernatoru tramite comandantului Emericu Hatvani sub Nr. 6826/1849 Maiu 11 urmatórea porunca, pe care pentru mai deplina adeverire o publicamu in amendona limbile. Accessi suna:

„6826. Az ország Kormányzója

Hatvani Imre sereg parancsnok Urnak.

E hó 6-ról 73. sz. a. kelt felirata következtében értesitem ötet, hogy miután eddigi parancsnoksága alatt rendes katonai csapatok is, 's átaljában oly erö vagyon egyesülve, mely a rendes hadseregnek a hadi tudományokban jártas tagját igényli parancsnokul, a hadügyminiserium már felszolitatott, hogy Csutak örnagy helyét egy magosb rangú törzstiszt által miellöbb potolya ki — kinek ön is szintén alá lesz rendelve.

Drágos képviselö eljárását illetö jelentését köszönettel veszem, 's értesitem, hogy abbeli nézeteit én is osztozom, 's Drágosnak ugyan ön futára által beküldött jelentésére azt válaszoltam, hogy a lázadokkal semmiféle alkudozásba sem az amnestia magyarazásba nem ereszkedem, — a kinek kegyelem kell folyamodjék — a kormány fog tudni megkegyelmezni, hol annak helye lesz; 's egy uttal oda utasitottam, hogy a kivánt fegyverszünet, vagy alkú létesitése ürügye alatt a hadjárást semmi szin alatt tel ne tartoztassa, — mit is a végett közlök önnel, hogy utodja megérkeztéig is ez értelemben, 's pedig tellyes erélyel folytassa müködéseit, semmi mellék érdekeket figyelemre nem méltatva.

Költ Debreczenben Május 11-én 1849.

Az ország Kormányzoja

Kossuth Lajos m. k.“

„6826 Gubernatorulu tierii

Domnului Emericu Hatvani, comandantulu de óste!

In urmarea raportului dumitale din 6 a le lunei c. Nr. 73 iti facu cunoscutu, ca dupace subcomand'a dtale de pana acum se afla intrunite si trupe regulate si preste totu o putere ostaseésca, carea cere de comandantu pe unu membru de si armatei deprinsu in sciintiele strategice, de acelea ministeriulu de resboiu a si fostu provocatu, cá postulu maioruiui Csutak se fia catu mai curendu indeplinitu prin unu oficiru de stabu de unu rangu mai inaltu, caruia dta inca vei fi subordinatu.

Reportulu privitoru la lucrarea deputatului Dragosiu ilu primescu cu multiamita si iti facu cunoscutu, ca cu respeptivele sale pareri sunt si eu de acordu, éra la raportulu lui Dragosiu insintatu mie totu prin cursorulu dtale am respunsu, ca cu rebelii nu me lasu in nici unu felu de negotistiuni, nici in esplicarea amnestiei; — celu ce are trebuintia de gratia, se o céra; gubernulu va sci se dea gratia acolo, unde ea va avé locu. Totuodata 'iam datu instructiune, cá sub pretestulu cerutului armistitiu, séu alu incheierii de invoiéla, cu nici unu felu de cuventu se nu impedece espeditiunea belica. Despre acésta te incunoscintiezu cu acelu scopu, cá si pana la sosirea succesorului dtale se'ti continuezi operatiunile dtale intru acestu interesu si inca cu tóta energi'a, ne luandu nici unu felu de interesu particularu in nici o consideratiune.

Datu in Debretienu 11 Maiu 1849.

Gubernatorulu tierii

Ludoviciu Kossuth m. pr.“

— Perfidi'a ascunsa in acestu actu nu se póte esplica si ilustra mai bine decatu prin publicarea instructiuniloru esau citate, cu acesoru ecsecutare fusese insarcinatu Ioanu Dragosiu. Déca foile maghiare ne voru provocá intr'unu modu séu in altulu, cá se publicamu si acelea instructiuni, atunci vomu sta si cu acelea la servitiulu istoriei. Kossuth promitea in instructiuni amnestia la toti romanii afara de unulu, cu tóte acestea Hatvani, Csutak s. a. spendiurá séu impusecá pe care cum ii apucá.

Atata putemu face din partea nóstra: a pune pe publicu in posesiunea documenteloru istorice pe care ni le-amu potutu pastra nerapite catu de manile terorismului revolutionariu, catu si de amerintiarile fiorése ale absolutismului intunecosu. Mai departe este datorinti'a dlui Sigism. Popu a se justificá pentru cuventele sale cu documentele ce va fi avendu a mana si cu memorialele ce va fi consemnatu cá unulu carele in an. 1848/9 a statu pe partea revolutionii din Ungari'a. —

G. Baritiu.

Citimu in „Concordi'a“ Nr. 47 acestea pasage interesante, pe care le scótemu dintr'unu articulu de fondu:

„Mai la vale reproducemu doue resoripte regesci privitorie la trebile Transilvaniei. Nu avemu de cugetu a comentá tecstulu acestor'a, nu avemu se'lu urmarimu cu desluciri mai detaiate: atat'a inse trebue se dicemu, cumca deputatii din Transilvani'a, cari s'au intielesiatu la diet'a Ungariei la timpulu seu ar fi potutu se'si redice vocea pentru autonomi'a Transilvaniei. N'au facutu acésta! si pentru ce n'au facut'o? ei voru avé causele sale, ei — dar' noi nu le scimu acelea; aci scus'a póte séu nu póte avé locu, ei au venitu se represente drepturile romaniloru, si candu a fostu vorba de acele tacura tacerea pescelui; ei au sciutu se se pórte cum erau invetiati dela principalii loru cei vechi adica: semper cum patre Guardiano. Natiunea va dice verdictulu asupra conduitei loru, apoi se scie ca sentinti'a natiunei e nepresoriptibila. Speramu ca gubernulu maghiaru va fi mai liberale facia cu Transilvani'a, de catu ei facia cu interesele natiunii sale; gubernulu maghiaru va representá mai multu interesele speciali ale Transilvaniei, decatu ei prin nepasarea loru; noi credemu, ca ministeriulu ungurescu de o parte se va sili cá se indeplinésca uniunea Transilvaniei cu Ungari'a; dar' de alta parte speramu si suntemu convinsi,

ca nu va voi unificare seu insiune in locu de uniune.“ —

La incheierea acestoru reflexiuni ale nóstre ne vine „Concordi'a“ Nr. 49 cu urmatórele:

„Pest'a 6 Iuliu 1867. In dilele mai de curundu am primitu declararea lui Ludoviciu Kossuth, publicata in tóte diurnalele unguresci si nemtiesci, in care se aduce la indoiéla asertiunea nóstra espresa cu tóta solenitatea in siedinti'a dietale din 21 Iuniu, in care intre altele, rorelativu la anulu 1848, am disu: ca déca romanii nu se voru supune si in Sdile nu voru depune armele, fara nici o crutiare se voru sterge de pe fati'a pamentului s. c. a.

Romanii din tóte coltiurile tierei voru sci, ca tóte scele ce le am disu noi in siediuti'a dietale de atunci, sunt fapte complenite. Romanii din tóta Transilvani'a 'si voru poté aduce aminte de proclamatiunea amintita; acea o pastréza fiecare romanu, in a carnia mana a sositu, cá unu emanetu, cá o reliquie; romanii dara toti voru sci, ca la ocasiunea desbaterii dietali de atunci ne amu provocatu la o fapta ce nu se póte denegá; ba credemu, ca dupa ce proclamatiunea acest'a intitulata: Apelu catra romani, si datata din 10 Oct. 1848 subscrise de Lud. Kossuth cá presiedintele comisiunii de aperarea tierei si c. M. Eszterházy, — s'a espedatu in tóte partile locuite de romani, — multi dintre fratii nostri din Ardélu voru fi pastratu cate unu esemplariu. Rogamu dara pe toti fratii nostri, cari ar posiede acésta proclamatiune se se adreseze catra noi, pentrucá cu stat'a mai lamuritu se potemu constatá adeverula istorica.

Ne-a suprinsu denegarea dlui Kossuth, dicundu ca elu nu scie nimica de ecsistintí'a unei astfeliu de proclamatiuni, cari ar fi esitu in numele lui; voi fratiloru romani toti o sciti, toti sti sentitu tristele ei urmari, ba sciti si acea, ca voi mai alesu in urm'a acestei proclamatiuni v'ati apcratu ecsistinti'a vóstra nationale.

Inse natur'a romanului e blanda si pacifica; elu trebue se uite trecutulu*), elu are de lipsa de unu repausu mai indelungatu, cá se'si póta restaurá perderile cele enorme ce 'lu ajunse in 1848, in anulu liberarii popóraloru; are lipsa inca si de cultura, de unu zelu nationale mai desvoltatu, cá se se póta mesurá cu alte popóra ce locuiescu in Ungari'a si Transilvani'a; si preste totu are trebuintia, cá se traiésca in cea mai buna armonia cu tóte popórele din patria, si se traga velulu uitarii peste cele trecute. Proverbulu romanului: tiene minte se fia alterau din vocabulariulu evenimenteloru din acesti doi ani tristi**).

Ce in momentele de facia mai de aprópe ne atinge, e dorinti'a, cá, delaturanduse tóte frecarile si discordiele se domnésca intre maghiarii si romanii din Transilvani'a cea mai buna armoni'a; si cu deosebire tragemu atentiunea fratiloru maghiari, in a caror'a mane e pusa tóta administratiunea comitateloru, cá se arate in fapta egalitatea de drepturi, bucimatia si colportata de atata ori din partea loru, dicundu ca restituinduse constitutiunea avitica voru sci se fia mai liberali intru impartirea drepturiloru decatu centralistulu Schmerling.“ —

*) Se ertati: Nicidecum se nu uite trecutulu, ci se invetie din elu; dar' se erte trecutului? Acésta e cu totulu alteeva.

**) Adica se stergi si istori'a? — R.

Societatea literaria din Bucuresci.

In totu decursulu lunei Maiu 1866 foi publice vrasmesie nascute ale poporului romanescu agitara cu totu adinsulu in contra infiintiarii acelei societati literarie. Ele isi ajunsera scopulu nu prin puterea loru pe care pentru acestu casu nu o aveau de locu, ci prin puterea evenimenteloru. Societatea literaria proiectata insinte cu diece ani, pregatita prin statute in an. 1865, confirmata de gubernulu provisoriu in 1/13 Aprile 1866 Nr. 582 si conchiamata in numeru numai de 21 membrii pe var'a acelui'asi anu, fù prorogata (amanata) prin dóua evenimente infricosiate: resboiulu si coler'a.

Acecasi societate literaria constatóra mai totu din aceiasi membrii se conchiamà pe 1/13 Augustu 1867 la Bucuresci. Astadata mai multe foi publice neromanesci se prefacu cá si cum nu aru sci nimica despre infiintiarea de mai nainte cu unu anu a numitei societati, si facu sila si o aduca in legamente strinsa cu scopuri politice daco-romanesci, cu sorierile unoru foi din Bucuresci si agitéza barbatesci in contra ei. In chorulu foiloru neromanesci agitatóre in contra societatii literarie se afla si unu omu de omenia, carele inca se numesce pre sine romanu si carele denunciadi a denunciatu in Pestea, ca unulu dintre membrii societatii denumiti din Transilvani'a este „revolutionariu, carele ongeta a produce o Horaisda.“

In „Gazet'a“ Nr. 35 din an. tr. 1866 noi amu enumeratu intr'unu articulu de fondu mai multe mesuri despotice cate s'au luatu in trecutu asupra limbei si a literaturei romanesci, n'am lipsitu inse a cita si mesurele mai blande apucate in acésta privintia chiaru si sub sistem'a absolutistica, éra mai anume dela 1860 incóce amu insiratu totuodata felurite societati scientiale, literarie, artistice, gimnastice etc. de ale fice, literarie, artistice, gimnastice etc. de ale germaniloru din totu coprinsiu Germaniei si ale Austrieci, in care membrii loru se aduna in diferite cetati si tienuturi. Totu asemenea aieptaramu si despre slavi. Intr'acesta in. gubernu provincialu din Transilvani'a se arată din nou statutu de dreptu si umanu, ca membriloru transilvani carii isi descoperira vointi'a de a lua parte la desu numit'a societate literaria le dete concesiunea neconditionata.

Nu asié facù br. Sennyey in Bud'a; esc. sa respinse cererea membriloru din Ungari'a intocma precum o predisese organulu seu „Pesti Hirnók“. Ce se va fi alesu in urm'a straluciti'ei caderi a dlui Sennyey, nu amu pututu afla mai de aprópe. Suntemu curiosi se vedemu déca si in. ministeriu respundietoru va avé tactulu cá se spuna lumii ca se teme de 21 romani carturari, dintre carii trei voru fi din Armani carturari, dintre carii trei voru fi din Armani si patru din Ungari'a. Nu cumva se va afla si in Ungari'a vreunu romanu de rangu, carele se denuncia si pe membrii denumiti de acolo cá revolutionari? Atat'a vedemu din foile publice ca o petrecere a unei societati romanesci de 25 insi avuta denunadi la Pestea fù denunciata cá revolutionaria. Istoria vechia anunciata cá revolutionaria. Istoria vechia acésta: pe unde lipsescu rebeli, a'i infaciosia incai in adumbrire. —

Doi emisari din Romani'a

sunt cautati prin tóte unghiuletiele Transilvaniei spre a se pune man'a pre ei. Spre acestu scopu s'a datu cercelarie guberniale pe la tóte auctoritatile municipale. „Magyar Polgár“ Nr. 31 din 7 Iuliu a. c. aduse la acea scire oficiósa urmatórele: „Se vede ca aceiasi sunt emisarii comitetului romanescu din Bucuresci, carii agitéza preste totu in acésta tiéra p'intre romani pentru vechi'a loru idea de predilectiune, adica pentru „Daco-romani'a“. Se pare ca este greu a se vindeca de acea bóla.“

Va se dica dupa „Magyar Polgár“ Transilvani'a este plina de agitatori daco-romanesci! Bine era, déca M. P. pre langa acésta necalificabila denunciatiune mai provocá pe gubernu, cá se dispuna pre langa fiecare romanu cate unu spionu, cate unu Spitzl, cate unu politiain, éra pe temeiulu Edict. XLII din Const. Compilatse incépa a intemnitia pe simplu prepusu. M. P. cá denunciantu aprigu mai póte recomanda gubernului inca si alte mesuri: Se fia dati preste hotaru óspetii moldavoromanesci dela apele minerale Valcele, Zsizonu, Covasn'a, Tusnád, Borszék etc., carii lasa pe aici cate 50 à 60 mii galbini in fiecare anu; speculantii de cai carii vinu dela Bucuresci se nu fia suferiti a calatori pe la curtile boieresci din Transilvani'a, pentrucá nu cumva se viie in contactu si cu romanii de prin pregiuru; calile ferate care se voru face prin Transilvani'a se nu póta inaintá incóce pe nici unu moldavoromanu decatu numai cu ochii legati si sub paza strinsa pana dincolo din Pestea.

Caute'si M. P. mai anteiu de confederatiunea danubiana a lui Kossuth, apoi flecarésca de Daco-romani'a.“

In catu pentru cei doi „emisari“, apoi éca 'i denunciamu si noi dupa „Famili'a“ din Pestea. Dn. Candiano a mancatu si a beutu la nasulu dloru ministrii, éra unora din ei le-a facutu si visita. Despre dn. Geanoglu nu se scie unde 'si va fi gasitu caii de trasura, se pare inse ca elu s'a si re'ntorsu in patri'a sa. —

Dela asociatiunea romana trans.

Protocolulu

Siedintiei comitetului asociatiunei tranne romane, tienute in 2 Iuliu c. n. a. c. sub presidiulu escelentiei sale domnului presiedinte Andreiu baronu de Siagun'a, fiindu de facia dd. membrii: II. sea d. consiliariu gubernialu in pens. Pav. de Dunc'a, rev. d. protosingelu Nic. Popea, rvrn. Dunc'a, rev. d. protosingelu Nic. Popea, rvrn. d. prot. I. Hani'a, d. advocatu Dr. Ioane Nemesiu, dd. prof. Zach. Boiu si I Popescu, d. Red. Nic. Cristea, Secr. II I. V. Rusu, si dlu cassieriu alu asoc. Constantinu Stazariu.

Dupa ce ecsc. sea d. presiedinte pre scurtu isi esprima bucuri'a, ca dupa o absentia de a casa mai indelungata, póte ierasi se se afle in mijlocelu acelora barbati, caror'a adunarea generala le a incredintiatu conducerea afaceriloru asoc. cá membrii si comit. asoc., se trecù la ordinea dilei si mai intaiu:

§ 51. Escel. sea dlu presiedinte, presentéza conspectulu despre starea casei asoc. pre tempulu acestei siedintie, din care conspecte se vede, cumca fondulu asoc. — dupa subtragerea erogateloru de pana acum — are in proprietatea sea sum'a de 26,830 f. v. a.

Se ia spre sciintia.

§ 52. Secret. impartasiesce scrisórea Directiunii gimn. romane din Brasiovu dto 24 Maiu nr. 79 a. c. prin care acecasi directiune in nescu cu conclusulu comit. din 7 Maiu aduce la cunoscinti'a comit. cumca pentru bibliotec'a gimn. de acolo nu a primitu nici unu esempl. de siurea din actele si prot. dieteloru din 1863/4 si 1865, prin urmare, se roga ca dat'a ocasiune de care se va ingrigi numit'a directiune se se tramita esemplariulu, din numitele acte, asemnatu din partea comit. asoc. in siedinti'a din 7 Maiu (§ 31.) Se ia spre scientia.

§ 53. Aducanduse insinte legatulu Telechianu facutu in favórea fondului asoc. inca in 1865 si sentinduse lips'a unei informatiuni detaiatesi sincere in acestu obiectu comit. asoc. se vede indemnatu e decide:

ca d. advocatu plenipotentiatu alu asoc. Mateiu Nicol'a, se se poftésca cá se binevoiésca a servi catu mai curendu comit. cu desluciri detaiate in cestiunatulu obiectu, preste totu, si in specialu, ce privesce la responderea pretiului casei, darnite pentru asoc. prin testamentulu Telechianu din 16 Aprile 1861 si vendute in 1865 cu 320 fl. in folosulu asoc. Acecea vindere s'a aprobatu din partea ad. gen. tinuta la Abrudu in 27 si in 28 Augustu 1865.

§ 54. Apropiinduse tempulu tinerei ad. gen. a asoc. comit. la propunerea esc. sale dlui presiedinte, decide:

cá conformu § 23 din statutele asoc. terminulu vilitorei edun. generale tinendu la Clusiu in 14/26 Augustu a. c. se se aduca de tempuriu pre calea diuareloru nationale romane la cunoscinti'a publica, si totu odata despre acestu terminu se se incunoscintieze si inclitulu magistratu cetatienescu din Clusiu.

§ 55. Se presentéza conspectulu casei asoc. despre interesele intrate la fondulu asoc. cu 1 Iul. s. c. dupa couponii obligatiuneloru urbariale si ale imprumutului de statu aflatórie in proprietatea asoc. Din acestu conspectu se vede a) cumca dupa couponii obligatiuneloru urb. tranne on 1-a Iuliu dupa subtragerea $7_{0/0}$ s'a incasatu 119 fl. 62 cr. b) dupa couponii obligatiuneloru imprumutului de statu totu in 1-a Iuliu dupa subtragerea de $7_{0/0}$ s'au incasatu in argintu 22 f. 25 cr. ear in BN. 20_{5} cr. sum'a tóta incasata face in BN. 119 f. 82_{5} cr. in argentu 22 fl. 25 cr. Se ia spre scientia.

§ 56. In fine se reportéza despre banii incursi la fondulu asoc. dela siedinti'a trecuta pana la siedinti'a presenta anume: a) dela d. libraria S. Filtsch pentru 2 esempl, din actele ad. generale I—III dupa subtragerea proc. $^{20}/_{100}$ s'a primitu 1 f. 60 cr. c) prin d. membru onor. alu asoc. Dr. Atan. Siandoru s'a tramesu la cas'a asoc. pentru 8 esempl. act ad gen. IV si cate 19 esempl, actele ad. gen. V. si VI. cu totulu 21 fl. 55 cr. val. a. c) Deadreptulu la cas'a asoc. a intratu cá tacse dela unii membr. ord. si asoc. cu totulu 35 fl. v. a. (Vedi publicarea speciale a banilor incursi, mai la vale). Se ia spre scientia.

Cu aceste siedinti'a comitetului asoc. inceputa pre la amédi se incheiá la $1\frac{1}{2}$ óre dupa amédi. Datulu cà mai susu.

Br. de Siagun'a m. d.
Presiedinte.
Ioanu V. Rusu m. p. Scr. II.

Preintielegeri.

In 15 Maiu cu ocasiunea serbarii dilei sacesteia in Silvasiu, dupa finirea subsorierii adreseloru prin dlu Ioane Hosszu, preotu din M'lasiu,

s'a adusu pre tapetu si directiunea ce ar fi de lustu din partea acelor'a, cari aru fi chiamati la causal'a conchiamare a congregatiuniloru comitatense, si dupa premers'a discursione romanii din acele dóue cercuri s'au unitu in urmatórele punote, care aflamu cu cale a le da acum publicitati:

„a) Membrii de romanu ai acelei congregatiuni se pretinda, cá congregatiunile comitatense celea din 1848 si intregite in 1861, precum si celea octroate sub Nádasdy, in care numai interesele s'au consideratu, se se nulifice cu totulu, — se se compuna altele nóue, dupa proportiunea numerica a locuitoriloru din comitatu, impreuna cu purtarea onereloru publice si contribuirea militaria.

b) Alegerea amploiatiloru comitatensi, se se pretinda dupa proportiunea numerica esprimata sub a) si incatu in casu pessimo se se invoiésca la impartirea amploiatiloru dreptu in dóue parti, luandase dela judii supremi (főbiro) treptatu pana la celu din urma servitoriu, asié catu unu jude supremu se fia de romanu, celalaltu de ungaru, unu vice-comite de romanu, celalaltu de unguru et sic poro tóte indiumetatite.

c) Intermedia vacantia a posturiloru prin mórte, abdicere, provocare séu suspensie, comitele supremu, nici de cum se nu póta provisoriter inlocui statiunea vacanta, fara numai si numai prin persóne de accessi nationalitate, de care s'a tienutu amploiatulu precedentu.

d) Congregatiunile comitatense nici una data dela acést'a normativa, in interesulu sustienerei ordinei si contielegerei cei bune, sub nici unu feliu de pretecstu, se nu se póta abate.

e) In privinti'a dreptului de limba se se tiena strinsu de articulii adusi de diet'a provinciale din Sibiiu in anulu 1863 si sanctionati de monarchulu.

f) Toti membrii de romanu si congregatiuniloru comitatense adunandase suo tempóre in adunantie la comitatu, se formeze unu clubu, se se intielége strinsu intre sine, si in sensulu acestui programe, se'si formeze cu totii la olalta numai singuru una pretensiune, si pre tóta intemplarea se se feréscа de ori si ce desbinare.

g) Clubulu romanu alu adunantiei comitatense se se puna in cointielegere cu barbatii nostrii cei mai destinsi si de stima.

h) In fine in principiu s'au primitu, ca ar fi bine, cá prin una adresa, ambii archierei, se se róge, cá din pusetiunea Escelentiloru Sale prin In. Comisariu regescu, se cosoperéze dela Maiestatea Sa inbitulu nostru Monarchu, concederea adunarei unui congresu nationalu romanu, care se póta formá program'a nationei romane din Transilvani'a, acomodata timpului de acum, si in numele nationei, a ecsoperá deschiderea dietei autonóme a Transilvaniei.“ —

D. Gregoriu Vitézu, care ni le impartasise, referéza scum cu datu 30 Iuniu, ca venindu Eos. Sa d. br. Ludoviciu Jozsika comitele supremu alu comitatului Clusiu in Tesc'a, romanii cari n'au lustu parte la ceremoniele primirii, fura intrebati, ca unde sunt membri romani de congregatiune din tractele acele, ca sé se adune intr'o conferintia consultatória. Respunsulu nu potea fi altulu decatu in puterea adeverului, celu ce l'a datu d. jude procez. si d. Vitézu intr'o epistola adresata catra d. comite supremu.

Déca in intregu cottulu Clusiului statatoriu din vreo 140 mii sufiete se afla 107 mii romani apasati de sórte si numai 33 mii maghiari, sasi si celilalti, si totusi in 1861 intre 500 membri ai congregatiunii comitatului — marcalului — se fia numai 51 membri romani primiti cá membri, apoi ilusione mai mare si batere de joco asié cu cuventulu egal'a indreptatire nu mai póte fi pe lumea lui Ddieu neci inte Eschimos, pentruca si in Turci'a au inceputu a se precepe mai bine intielesulu cuventului de egal'a indreptatire. Pana candu maghiarii respectéza in astfeliu de mesura egal'a indreptatire a romanului in repesentatiuni, nu póte pretinde, cá se fia stimatu si iubitu de romani din punctulu simtiului de dreptate si alu egalitatii. In conferinti'a preliminaria se decise, ca restaurarea oficiului municipale va fi in 22 Iuliu si membrii respectivi se se cointieléga pentru propunerile si candidarile, ce le doresc; ca Esc. Sa ar dori, pre catu va fi cu putintia, a indestului tóte partitele. — Póte totu apromite, ca nu se póte acolo, unde maioritatea voturiloru e fabulósa la membrii neromani, dela a carora alegere depinde totulu. Altu ar fi lécutu: se se dissolve astfeliu de congregatiuni si se se aléga altele nóue pe basea adeveratei egalitati nationale politice. Altfeliu tóta multiamirea ar fi numai séu o gratia de astadi pana mane, séu o apromisiune góla, inse plina de ilusiuni.

Altu punctu si mai delicatu ne mai descopere d. Vitézu in „Concordi'a“, care privesce la procedur'a civila. Esc. Sa ad. isi esprimase dorirea, ca ar fi bine, cá adunandase membrii se si formeze propunerile respective pentru modificarea unoru parti din procedur'a civila si Esc. Sa a binevoitu a se esprime in contra cap. 28 alu procedurei civile, unde se tractéza despre contorbarile in posesiune. Acestu capitulu e singurulu, care mai tiene pe romani in mosiile si locurile loru, si paremise ca dorirea maghiarilora ar fi, cá tóte casurile de conturbari se se ié dela judecatoria si se se dé pe man'a solgabirailoru, candu apoi romanii unu dupa altulu ar fi espusi din proprietati si manati se si caute dreptulu pe calea legii celei infinite. Astfeliu de modificari se se concrédia jurisprudentiloru de cari in cottulu acest'a numai judii sing. din Mociu si Teac'a, ambi romani, sunt competenti.

Fagarasiu 10 Iuliu. D. cap. supr. de Tamasiu a primitu conducerea oficiolatului districtualu in 6 Iuliu. Vomu vedé cá ce sange ei ourge prin vine. —

Alb'a Julia 9 Iuliu. Sub datulu acest'a ni se comunica unele trasuri desi nu nóue, inse totosi caracteristice pentru tempulu de facia, care se repetire si la alegerea facuta in 6—7—8 Iuliu la Barabantiu pentru deputatulu cercului Vingardu. Dupa o incordare destula de intinsa din ambe partile resultatulu alegerii si maioritatea voturiloru cadiu pe d. canoniou Const. Papfalvi, ér' contra candidatulu Halmágyi S., diurnalistulu, cadiú in minoritate. Ciobotarii din Vintiu strigá necontenitu, ca romanii au reusitu cu maioritate numai prin bujtogatasiuri, inse dioru se scia, ca nu romanii, ci rudele alui Halmágyi au dusu la Barabantiu vr'o 3 buti de vinu si de mancare. De unde se si audiéa din gurile alegatoriloru, ca ei voru votisá pre Halmágyi, ca incai se satura de mancare si beutura; nu unii intrebati de presiedintele comisiunii ca pe cine voru a votisa? respundea; pe „egy kupa borra.“ Ér' cei ce s'au adusu din Belgrad cu calesci sciea insinte, ca cu ce pretiu se carutiara.

E lucru scandalisatoriu, ca si in secliulu luminiloru nu ne putemu desparti de anticuatele, ma tocma restaurarate apucatori de a corumpe consciinti'a alegatoriloru. De ce se nu asteptamu, cá demnitatea si meritiu'a fapteloru facute pentru publicu, soliditatea caracterului si principiale profesate se fia odata uniculu mananuchiu si motivu la asemeni alegeri?! — Unde deputatii se alegu prin corumperi, se fia ei apoi virgini de coruptibilitate la facerea legiloru, virgini de patimi, candu ei au esitu chiaru din urm'a patimi loru si a coruptiunii?! Astadata inse au dovediti romanii tocma contrariulu, ca-ci ei isi dedera votulu din convictionea, ca alesulu loru va misca tóte pentru a castigá valóre dreptului politicu nationalu fara de neci o alta promisione, decatu din increderea catra numitulu barbatu, ca nu va inclina neci odata in taber'a maghiaroniloru, ci se va luptá pentru de a scóte in valóre captusitulu nostru dreptu politicu nationalu in deplina solidaritate cu toti, cei oe credu; ca s'au nascutu nu pentru a ajuta, cá se se ingrópe, ci cá se reinvia nationea romana prin sustienerea drepturiloru ei politice nationale si de limba, fora care nu mai póte fi secura de viatia.

UNGARI'A. Post'a 7 Iuliu. Eri tienú reuniunea honvédiloru adunare si alése deputati pentru adunarea honvédiloru din tóta Ungari'a si din Ardéiu. Ei adunati fiindu voru face cele, ce le statuésce Madarász, deputatulu stangei estreme, intr'o proclamatiune in „M. Ujság“ recomendandule, cá se dechiare dietei, ca ei cá aparatorii libertatii numai in acelu regimu voru avé incredere, care le va sprijini proiectulu de lege celu voru recomendá camerii. Audaces fortuna juvat timidosque repellit. Norocolu ajuta pe cei ce cuteza, ér' pe cei fricosi si pe tandale ei respinge. —

— In cercurile detatórie de tonu aici se invoira in privinti'a Ardéiului, cá se nu se impedece libertatea vorbirii neci catu de pucinu, inse pasirea faptica la conturbarea ordinei publice séu pasii subversivi la asemeni incercari se voru nadusi in embrione, cu cea mai necescorabila asprime. —

CROATI'A. Zagrabi'a. Locotenentele br. Rauch a opritu serenad'a, ce erá se se faca eppului Strossmeyer, care se reintórse. Cu tóte acestea atatu septemvirolui, care se depuse din oficiu, pentruca a cercetatu espusetiunea etnografica din Moscov'a, catu si dlui Voncina li au facutu serenade infricosiate. E curiosu a si citi, ca comitatulu Zagrabiei pregatise unu feliu de cercolaria monitória catra poporimea tierana, cá nu cumva se se amageésca prin provocari la nelinisce si turburari, si locotenintele de banu a opritu impartirea acelei cerculare — Nu cumva studiasa omenii a provoca nelinisce, pentruca apoi se póta midilocí dreptulu statariu si starea martiala, cá se'si vina in elementulu seu de a poté lucra pentru scopulu loru in puterea terorismului? — Tóte deregatoriele municipale sunt avisate, ca vro 250 de emisari rusesci crucesoa prin Croati'a. — „Pozor“ diuru. nationalu fù confiscatu si pentru directiunea lui cea antiunionistica e amenintiatu si elu cu suprimare. —

AUSTRI'A INFER. Vien'a 8 Iuliu. Catastrof'a ces infioratóre din Mecsicu a datu tóte celelalte intrebatiuni politice pe unu momentu la o parte si interesulu generalu se pare a se concentrá intru a conósce opiniunile suveraniloru si ale regimeloru, precumu si espectoratiunile respectiveloru diurnale oficiale, inse tocma fiindoca scrisile sosite din America nu descriu tóte amenuntele scenei acestei crancene, circuléza din gura 'n gura si chiaru si prin diurnale, ca crudimea lui Juarez a fostu inspaimentatória. Unele diurnale scriu, cá pe imp. Max l'ar' fi spenduratu, dupa aceea l'ar' fi taiatu in 4 bucati si cadavrulu l'ar' fi aruncatu poporului spre maltratare. Dupa „la Presse“ din Parisu imp. Max dinprenna cu 50 generali si oficieri si sei fù spenduratu 2 miluri departe de Mecsicu. Dupa „Figaro“ imp. fù mai antaiu impuscatu in 19, dupa aceea spenduratu, taiatu in bucati si aruncatu poporului.

Despre tradarea imparatului Maximilianu publica dupa „Cons.“ „N.-York-Herald“ aceste:

„New-York-Herald“ impartasiesce urmatoriele date despre tradarea lui Lopez: Imperatulu Maximilianu se asiedié in claustrulu La Cruz, care este locu fórte intaritu, si dede supracomand'a lui Lopez, carei erá omulu celu mai plautu. Escobedo era chiaru se stace claustrulu, candu primi una epistola dela Lopez, care promitea ca pentru numit'a suma va preda citadel'a. Escobedo a primitu promisiunea cu bucuria; Lopez a esitu noptea cu una ceta si a introdusu pre republicani, cari au ocupatu in lenisce tóte postorile.

Maximilianu, care se scolá de demanétia, a observatu mai antaiu, ca lucrurile nu stau bine. A scolatu rapede pe principiele Salm-Salm si a grabitu catra usia. Inse esirea erá inchisa prin omenii lui Rincon Gallardo. Lopez inca erá aprópe, si diarindu pre nefericitulu domnitoriu eschisma: éta-lu! si provocá pre Rincon se-si grigésca prad'a, inse Rincon fiindu ostasiu bravu, apropiandose de Maximilianu dise: „Dta esti cetatienu! Dta nu esti ostasiu! De Dta n'avemu lipsa! si cu acestea i dede drumulu din claustru. Imperatulu a grabitu catu numai a potutu spre celelaltu capetu alu cetatii spre Cerro della Campana, unde l'au urmaritu generalii, oficiri si ostasii cari si-a potutu face cale printre inimici. Miramon n'a vrutu se se predea cu un'a cu dóue. Intr'un'a din cele mai large strade din Queretaro, in strat'a Capuciniloru a strinsu o parte din rgmtulu a resiste, inse fù impuscatu in facia si intr'unu momentu orbi, pica si devení prinsu dimpreuna cu cét'a ce o avea.

Cerro dela Campana, unde s'a trasu Maximilianu cu generalii Castillo, Avellano si cu principele Salm-Salm, este una redicatura intarita la capetulu cetatii. Cata ostasime de a republicanilloru erá in apropiare tóta s'a adunatu in giurulu Délului; a resiste erá cu nepotintia. S'au tremisu in diosu unu stindartu albu mare si imperatulu Maximilianu, dimpreuna cu toti oficirii s'au predatu generalului Corona. Li s'au lasatu caii si armele si s'au conducu prin cetate la La-Cruz.

De aci imperatulu si oficirii sei su fostu dusi in claustrulu Santa Teresita. Acolo au trebuitu se dórma pre pamentulu golu, si de mancare inca li se dá numai dupa o di séu dóue si si atunci tare saracesce. Sosirea principesei Salm Salm li-au mai imbunitu sórtea. Ea s'a rogatu de Escobedo, si asié prinsii au fostu strapusi in claustrulu La Capuchina si s'a con-

cesu amiciloru loru se li tramita mâncari, vinu si vestminte.* —

— Tóte puterile europene si-au rechiamatu representantii sei din Mecsico, si tóte au ordinatu dolin de curte pentru casulu acestu tristu.

— V. admiralulu de Tegetthof merge cu o escadra mica la Vera-Cruz, cá se pretinda darea afara a cadavrului imp. Max. —

Cronica esterna.

TURCIA Tóte afacerile imperiului turcescu sunt incurcate si revoltate. Complotulu celu mare turcescu din Constantinopole condusu de Husseiu pasha inca nu este lamuritu. Revolutiunea grecésca din Candi'a (Cret'a) tiene de unu anu fara cá se póta fi sugrumata. Pêraie de sange curgu de ambele parti. Grecii din Grecí'a libera si din tóte piatiale cele mari pre unde se afla negutiatori greci ajuta pe fratii loru din Candi'a cu sume mari de bani, cum si cu voluntari numerosi, carii trecu in acea insula imbarcati pe vapora armate. In Tesali'a inca se varsa sange de si mai pucinu.

Intr'acesa dintre tóte miscarile revolutionarie din Turci'a cea mai apropiata de tierile nóstre este nefericit'a insurectiune a bulgariloru. Acestu poporu nu numai pacinitu dela natura, ci si pregatitu fórte pucinu pentru o emancipare nationala, cu armele in mana, dela Maiu incóce fù datu in prad'a furiósei resbunari turcesci prin unu comitetu secretu bulgarescu formatu in Bucuresci asemenea celui ungurescu din an. 1856 formatu totu acolo. Acelu comitetu adunà mai anteiu vreo treidieci insi, totu ómeni desperati, pe carii tramise preste Dunare in partile Silistriei, pentrucá se arboreze stindartulu revolutiunii. Grij'a cea dinteia a acelloru bulgari fù, cá se omóra pre cativa turci sateni si pe copiii loru. Mesur'a cea mai gresita din lume. Se vede ca comitetulu intinsese complotulu seu preste mai multe parti ale Bulgariei, pentruca incepura a se misca si altii. Scirile speciale cate se citescu in acésta privintia prin diuarie sunt fórte incurcate si nesigure. Din tóte culegemu deocamdata, ca cea mai mare céta de bulgari revoltati abié a trecutu preste cinci sute. Se intielege ca Mithatt pasha guberatorulu Bulgariei (Tuna-Vilaet) luà indata cele mai energiése mesure in contra insurgentiloru, pe carii si sfarmà la cateva locuri, éra pe cei prinsi si dete pe man'a tribunaleloru amestecate, care dupa marturisirea loru ii condamnara la furci. In capitel'a Rusciucu au asistatu si consulii la judecata, care s'a tienutu in publicu. Esecutiuni numeróse au fostu in Rusciucu, Sistovu, Têrnov'a, Siumla etc. Se pare inse, ca insurectiunea totu nu este innadusita, pentruca citimu in „Reform'a“ din 21 Iuniu cal. vechiu urmatórea prochiamatiune a gubernatorului Mithatt pasha:

„Locuitori si vilaetului dunarénu!

„Ati auditu despre haiduci*), cari de curendu au trecutu preste Dunare si sti auditu pentru densi ce au facutu si ce au devenitu in urma. Din faptele loru pe facia, cu tóte ca se póte dice, ca si vrea se omóre ómeni si se fure bani, dar' adeverat'a loru intentiune nu este se faca hotii, ci prin aceste reutati se faca pe crestiosi si pe turci, cari impreuna traiesou cá nisce frati, se se strice intre densii amiciti'a si se se bata unu pe altu. De alta parte si turcii cari se gasescu in vilaetulu nostru, nu sciu decatu se traiésca cá frati si se nu faca nimenui reu.

Lucrurile standu asié, déca s. e. unu turcu, fara causa insulta, bate ori ranesce pe unu crestinu, séu crestinu bate pe unu turcu, aste nu sunt altu ceva decatu ce ceru inimicii nostri. Unu asemenea lucru dar', candu unu turcu navalesce asupra unui crestinu, séu unu crestinu asupra unui turcu si in acestu timpu 'si facu reu, nu este decatu una hostilitate contra porunlui si contra patriei; pentru acést'a, autoritatile voru pedepsi seriosu si greu pe nisce asemenea ómeni.

Cetatieni si tierani! Noi ve consiliamu si ve spunemu acestea, cá se le respanditi si talmaciti camaradiloru vostri, cunoscutiloru vostri si la toti cati veti vedea; se le dieeti inse cum sta acestu lucru, fiinduca aceste reutati, candu se voru pedepsi seriosu, se nu'i planga de locu parintii si numele loru si nimenea se nu dica, ca n'am auditu, séu n'am priceputu.

Acum este timpulu recoltei, si toti trebue se traiésca honestu, moralu, si se'si cante trébi'a cu care se ocupa. Aceste instructiuni s'au respanditu prin tóte mahalalele si prin tóte satele; nimenui nu remane pretecstu de a dice, ca n'am auditu séu n'am vediutu. Ecsemplulu ve este inaintea ochiloru, toti se bage de séma bine, fiinduca altulu nimeni decatu singuru va fi respundiatoru.

Afara de aceste, statu turci catu si crestini póte ca vorbescu totu feluri de istorii mincinóse, dar' oricine se scie bine ca gubernulu a tramisu dilele acestea in tóte locurile multi spioni, si prin acestea se voru prinde toti aceia, cari v'au vorbitu asemenea neplacute si vatamatóre istorii.

Noi ve aducemu aminte si despre acést'a, cá nu in urma se dica cineva séu ca n'am auditu séu ca n'am vediutu acést'a.

Rusciucu 8 Iuniu 1867. Edate de siefulu gubernatoru alu vilaetului dunarénu.“

In acceasi fóia mai citimu si acestea: „Ni se anuncia prin scrisori recente cu dat'a de 17/29 Iuniu, ca vestitulu Leiteri parasindu Asi'a mica a trecutu in Casandr'a, de acolo s'a pornitu cu band'a lui la muntele Balcanu, unde unindusse cu Filipu Voivodulu insurgentiloru bulgari, au isbitu trupele turcesci, le-a biruitu si le-a gonitu pana la Siumla. Trupele din Sistovu, Nicopoli, Slevenu, si Lovits, espediate cu cea mai mare graba spre Siumla, au fostu inlocuite prin cete albanese.

Pe de alta parte, voivod'a Panaghioti a atacatu pe cazaci comandati de Sadik pasha, i-a invinsu aprópe de Slevenu.

Locuitorii din Sistovu, de frica se nu fia macelariti de turci, se aduna cate trei séu patru familii la unu locu si petrecu nóptea impreuna pentru a se putea apera in casu de a fi atacati.

20 Iuniu 1867.

Pentru conformitate, P a s c h i d e s.“

Reproducemu urmatórea corespondintia din Sistovu, cu dat'a 12 Iuniu a diariului serbu „Svetovid“ ce apare in Belgradu:

Nu adastati sciri de aici, ca-ci scrisorile ce se tramitu cu post'a, se deschidu in Rusciucu mai cu séma cele pentru Bulgari'a, fapta in contra caruia capitanulu vapurului si agentulu companiei vaporeloru au protestatu; turcii inse nici voru se tiie comptu de acést'a dandule anca si epitetulu statu capitanului catu si agentului de: ciorbagii. Ve tramitu acésta scrisóre cu unu pasagieru, care astadi pléca cu Acceleratulu.

Pana la plecarea vaporului, turcii au spanduratu din nou sici 40 bulgari cei mai de frunte si pacinici comercianti si au arestatu 300 de insi, din cari pe rendu scotu cate unulu si'lu torturéza. Se vede dara, ca au intentiunea a'i spandiurá pe toti; dar' mai anteiu ii torturéza, candu ajunga se móra de tortura, atunci ii spandiura. Dela 19 Maiu au mai arestatu multime de femei, copii, betrani, rudele acelora ce sau cautatu scaparea in paduri, pe aceste nenorocite rude le torturéza si le omóra, dicendule ca de voru veni acei ce au fugitu, le voru dá dramulu loru. Din interiorulu Bulgariei nu putemu luá nici una informatiune, din causa ca fiscare satu este supusu priveghiarea sentinelei turcesci, in catu nimeni nu ese din satulu seu.

In Rusciucu au inceputu asemenea se lege pre bulgari, pana acum au spanduiratu 14. Acésta mesura provine din frica cea mare ce au turcii de bulgari si serbi, si de aceea si cauta scrisorile remise la posta, crediendu ca cineva din afara organiséza revolutiunea. Fric'a turciloru e asié de mare, in catu mergu pana a dice, ca unu órecare bulgaru dela Odes'a ar fi datu bani pentru a se face revolutiune. Acésta barbaria selbatica a turciloru va sili mai cu séma pre bulgari se se rescóle asié, in catu se se póta aparà de atrocitatile turciloru.

Unu tinenu cá de vreo 20 de ani, care degulsatu in turcu, a pututu trece Bulgari'a, de a venitu la Nicopoli cu vapórulu si s'a dusu la Turnu-Severinu, imi spuse ca in interiorulu Bulgariei, unde nu vinu straini reulu e de una mlia de ori mai mare de catu pe marginea Dunarei.

Aci tórna pe bietii ómeni varu nestinsu pe corpulu golu si apoi ilu uda cu apa cá se se stinga pe corpu si alte multe atrocitati si chinuri de felulu acestora. — (Dupa Rom.)

Novissimu. Diferinti'a intre Prusi'a si Danimarca se ingrósia, si Franci'a nu va pute a nu intrevení. Danimarca pretinde Düppel si Alsen si Prusi'a neci cu pretiu de a provocá unu resbelu europénu nu vré a cede aceste locuri. Camerele Danimarcei spriginescu pretensiunile regimului danesu, si Prusi'a le neconsideréza. Aci e sementia de resbelu. — Sultanulu va veni din Angli'a si pe la Vien'a cam pe la 22 Iuliu.

— Adunarea comisiunii comitatului Albei superiore e conchiamata pe 25 Iuliu in Elisabethopole. —

Nr. 94/1867 pisct. 2—3

Escrisere de concursu.

Dupace in urm'a escrierei de concursu din 24 Marte a. c. Nr. 40 pentru ocuparea statiunei medicale de Physicu montanu in Rossia de monte cu espirarea terminului de 20 Main a. c. numai duoi concurenti s'au insinuatu, asia in urm'a decisiunei comitetului fondului pisctale de Abrudu-Rossia din 18 Juniu a. c. se escrie prin acésta unu altu Concursu de nou, si competitorii se inscilntiadie, ca cu statiunea acésta e impreunata unu salariu anuale de 750 fl. unu intertienimentu de calu, de pensiune dupa normele custatóre pentru oficialii montanistici.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a-si substerne cererile loru documentate, in carii e a se aratá cunoscinti'a perfepta a limbei romane, germane si maghiare pe calea superioriloru sei, la direptiunea subscrisa celu multu pene 'n 30 Augustu 1867.

Dela direptiunea fondului pisctale.

Abrudu in 19 Juniu 1867.

Basiliu Bosiota Motiu Dimbulu,
presiedintele fondului pisctale.

Avisare.

Subscris'a firma negutiatorésca are onóre a face on. publicu cunoscutu, cumca a deschisu in piati'a de aici in cas'a D. Dr. Beldi, tergulu graului, unu depusu bine si in prisosintia asortatu de

Sticlaria, portlatanaria si marfa Nürnberga si de galanteria.

Acestu depositu va satisface in totu timpulu tuturoru dorintieloru si cerintieloru on. publicu cu cea mai mare promtitudine, eftina si solidu, si se róga de on. publicu a fi catu de desu cercetatu cu ordinile.

3—3 g. Malcher et Wächter.

Catra On. Cititori.

Se implinescu treidieci de ani de candu diurnalulu acesta privighiaza di si nópte pe lunga poporulu romanu, intindiendui cate o radia de lumina in timpi normali si abnormali intru lupt'a cu intunerecului si cu fii acestuia. Cà unu soldatu decisu sta si astadi la dispusetiunea interesseloru patriei si ale natiunei romane cu aceeasi resolutiune, pentru binele viitoriului.

Una parte din lupt'a pentru drepturile constitutionale ale natiunei cade si pe umerii nostri; neci ca ne vomu retrage din ordine; inse imperativele trebuintie diurnalistice ne mai indrépta vocea seriósa catra natiune, cà lasandu la o parte orce indiferentismu, se ne damu concursulu toti intru tóte si anumitu si intru sprijinirea organului acestuia de publicitate, care sta in soldulu natiunei romane. Toti din tóte partile sunt dar' angajati a ne sprijini — cu concursu atatu materialu — catu si cu fetulu ingenioloru si alu intieleginti celei mature; ca timpulu ne dictéza: unirea poteriloru la orce intreprindere, déca vremu cá se prosperece. —

Cu Nr. acést'a se inchide sem. primu si numai la noii dd. prenumeranti se va tramite Gazeta; deci ve rogamu, cá se grabiti cu innoirea prenumerarii. —

Cursurile la bursa in 12. Iuliu 1867 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 98	cr. v.
Augsburg	—	—	123 „ 50	„
London	—	—	126 „ 20	„
Imprumutulu nationalu	—	59	„ 40	„
Obligatiile metalice vechi de 5 %		61	„ 60	„
Actiile bancului	—	—	717 „ —	„
„ creditului	—	—	188 „ 70	„

*) Cuventulu h a i d u c u in Romani'a e sinonimu cu hotiu, lotru, banditu, talcharu. —

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.